

Aan de minister van Klimaat en Groene Groei
Mevrouw drs. S. van Veldhoven-van der Meer
Postbus 20401
2500 EK DEN HAAG

Onze referentie

MvH/RvZ/ATR4709/2026-U165

Uw referentie

Datum

21 augustus 2026

Onderwerp

Actualisatie energiebesparingsplicht 2027

Geachte mevrouw Van Veldhoven-van der Meer,

Op 1 juli 2026 is de Regeling tot wijziging van de *Omgevingsregeling in verband met de actualisatie van de plicht ter verduurzaming van het energiegebruik* aan het Adviescollege toetsing regeldruk (ATR) voor advies voorgelegd. Er is voor dit voorstel ook een internetconsultatie van start gegaan. De reactietermijn eindigt op 19 augustus 2026

Context

De voorliggende wijzigingsregeling maakt deel uit van de bredere Actualisatie energiebesparingsplicht 2027 en geeft daar op het niveau van de Omgevingsregeling nadere uitwerking aan. De regeling actualiseert onder meer de Erkende Maatregelenlijst (EML), de eisen voor de onderzoeksplicht en de standaardwaarden voor de berekening van de terugverdientijd. Zij hangt daarmee nauw samen met de parallelle wijziging van het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) en het Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl), waarin onder andere wordt voorgesteld de maximale terugverdientijd van verplichte verduurzamingsmaatregelen te verhogen van vijf naar zeven jaar.

Op 2 juni 2026 heeft het collegeadvies uitgebracht over de AMvB Actualisatie energiebesparingsplicht¹ met een dictum 4 ('niet indienen/vaststellen'). Het college oordeelde onder meer dat onvoldoende was onderbouwd in hoeverre de verhoging van de terugverdientijd daadwerkelijk tot aanvullende energiebesparing en CO₂-reductie leidt, terwijl de bestaande energiebesparingsplicht nog belangrijke problemen kent met naleving, uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid. Ook waren minder belastende alternatieven onvoldoende onderzocht en waren de met de

¹ <https://www.adviescollegeregeldruk.nl/documenten/2026/06/02/atr-advies-actualisatie-energiebesparingsplicht-2027>

Contact:

Postbus 16228
2500 BE DEN HAAG

Bezoekadres: Rijnstraat 50
2515 XP DEN HAAG

info@atr-regeldruk.nl
www.adviescollegeregeldruk.nl

Tel: 070-310 86 66

aanscherping samenhangende investeringskosten van circa € 1 miljard onvoldoende als regeldruk in beeld gebracht. Nadat het voorstel naar aanleiding van het advies was aangepast, is op 3 juli 2026 een aanvullende zienswijze uitgebracht. Ook deze beoordeling bleef negatief/kritisch.

Inhoud van het voorstel

Het voorstel actualiseert de Omgevingsregeling voor de energiebesparingsplicht. De wijzigingen zien met name op aanpassing van de onderzoeksplicht voor zeer grote energiegebruikers, actualisatie en vereenvoudiging van de Erkende Maatregelenlijst (EML) en actualisatie van de standaardwaarden voor de berekening van de terugverdientijd. Daarbij wordt aangesloten bij de verhoging van de terugverdientijd van vijf naar zeven jaar.

Met de actualisatie van deze wijzigingsregeling zijn de aanbevelingen van twee onderzoeken meegenomen: de evaluatie van de energiebesparingsplicht van CE Delft en het onderzoek naar de energiebesparingsplicht tussen 2008 en 2023 van de Algemene Rekenkamer.¹ Ook zijn de ervaringen die in de praktijk zijn opgedaan en de signalen vanuit het bevoegd gezag en brancheverenigingen over het functioneren van de plicht ter verduurzaming van het energiegebruik meegenomen.

Toetsingskader

ATR beoordeelt de regeldrukgevolgen aan de hand van het volgende toetsingskader:

1. Nuloptie (nut en noodzaak): is er een taak voor de overheid en is wetgeving het meest aangewezen instrument?
2. Zijn er minder belastende alternatieven mogelijk?
3. Is gekozen voor een uitvoeringswijze die werkbaar is voor de doelgroepen die de wetgeving moeten naleven?
4. Zijn de gevolgen voor de regeldruk volledig en juist in beeld gebracht?

1. Nut en noodzaak

De toelichting maakt aannemelijk dat actualisatie van de energiebesparingsplicht nodig is vanwege de vierjaarlijkse herziening, gewijzigde energieprijzen en knelpunten uit de uitvoeringspraktijk. De onderbouwing blijft echter grotendeels op hoofdlijnen. Niet voor alle afzonderlijke wijzigingen wordt duidelijk gemaakt welk concreet probleem wordt opgelost, wat de omvang daarvan is en waarom de voorgestelde aanpassing noodzakelijk en proportioneel is. In de inleiding wordt daarnaast aangegeven dat bij de actualisatie aanbevelingen uit de evaluatie van de energiebesparingsplicht van CE Delft en het onderzoek van de Algemene Rekenkamer naar de energiebesparingsplicht in de periode 2008–2023 zijn meegenomen, zoals het verkorten van de EML. De toelichting maakt echter niet herleidbaar welke bevindingen of aanbevelingen uit deze onderzoeken tot welke concrete wijzigingen in de regeling hebben geleid. Daarmee is de nut- en noodzaakonderbouwing van onderdelen van het voorstel nog onvoldoende inzichtelijk.

1.1 Het college adviseert om in de toelichting inzichtelijk en herleidbaar te maken op welke wijze de aandachtspunten en aanbevelingen uit de evaluatie van CE Delft en het onderzoek van de Algemene Rekenkamer met deze wijzigingsregeling zijn geadresseerd.

2. Minder belastende alternatieven

De toelichting bevat geen afzonderlijke analyse waarin de gekozen maatregelen worden afgezet tegen mogelijke minder belastende alternatieven. Wel bevat het voorstel enkele wijzigingen die zijn gericht op lastenverlichting, zoals het verkorten en vereenvoudigen van de EML en het schrappen van maatregelen die in de praktijk moeilijk handhaafbaar of weinig relevant zijn. Niet inzichtelijk wordt echter of voor de afzonderlijke verplichtingen andere, minder belastende uitvoerings- of reguleringsvarianten zijn overwogen en waarom deze niet zijn gekozen. Bijvoorbeeld voor het aanpassen van de onderzoeksplicht voor andere sectoren.

2.1 Het college adviseert om in de toelichting te vermelden welke mogelijk minder belastende alternatieven zijn overwogen en inhoudelijk te beargumenteren waarom daar niet voor is gekozen.

3. Werkbaarheid

De toelichting besteedt aandacht aan de werkbaarheid en betreft daarbij praktijkervaringen en signalen van bevoegd gezag en brancheverenigingen. Verschillende wijzigingen, zoals het verkorten en vereenvoudigen van de EML en het aanpassen van de onderzoeksplicht, zijn gericht op het verminderen van administratieve lasten en het verbeteren van de uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid.

Tegelijkertijd brengen sommige wijzigingen aanvullende handelingen voor bedrijven mee, onder meer bij de technische isolatiescan. De toelichting maakt niet concreet inzichtelijk wat deze wijzigingen betekenen voor de praktische werkbaarheid.

3.1 Het college adviseert om toe te lichten waarom de nieuwe handelingen voor bedrijven werkbaar zijn in de praktijk.

4. Gevolgen regeldruk

De toelichting stelt dat de wijzigingsregeling per saldo leidt tot een vermindering van de administratieve lasten. Deze vermindering wordt met name toegeschreven aan het verkorten en vereenvoudigen van de EML, waardoor bedrijven minder tijd kwijt zouden zijn aan het rapporteren over maatregelen. Ook voor toezichthouders wordt een verbetering van de uitvoerbaarheid verwacht.

De gevolgen voor de regeldruk zijn echter niet kwantitatief in beeld gebracht. De toelichting bevat geen berekening van de huidige lasten, de verwachte lastenvermindering door de vereenvoudigingen of de eventuele lastenverzwaring die voortvloeit uit nieuwe of gewijzigde verplichtingen. Daardoor is niet inzichtelijk hoeveel tijd en kosten bedrijven en instellingen aan de verschillende verplichtingen moeten besteden en hoe groot de doelgroep is waarop deze effecten betrekking hebben.

Hierdoor kan op basis van de toelichting niet worden vastgesteld of en hoe hoog de reductie is. De conclusie dat de regeling leidt tot minder administratieve lasten en een betere uitvoerbaarheid is daarmee voornamelijk kwalitatief onderbouwd. Een kwantitatieve uitwerking is nodig om de omvang van de regeldrukeffecten en de proportionaliteit van de voorgestelde wijzigingen te kunnen beoordelen.

4.1 Het college adviseert om de gevolgen voor de regeldruk conform de Rijksbrede methodiek kwantitatief in beeld te brengen en daarbij onderscheid te maken tussen lastenverminderende en lastenverzwarende effecten van de verschillende wijzigingen.

Dictum

Gelet op bovengenoemde bevindingen is het eindoordeel ten aanzien van dit voorstel:
Niet indienen / vaststellen tenzij met de adviespunten rekening wordt gehouden.

Het college vertrouwt erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd over de uitkomsten van de toetsing. Indien u het voorstel verder in procedure brengt, gaat ATR ervanuit dat de toelichting per adviespunt duidelijk maakt op welke wijze rekening is gehouden met het ATR-advies. Aanvullend verzoekt het college u de gewijzigde versie van het voorstel aan ATR voor te leggen, zodat wij kunnen bepalen of een aanvullende zienswijze opportuun is.

In de verwachting u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd,

Hoogachtend,

w.g.

M.A. van Hees
Voorzitter

R.W. van Zijp
Secretaris